

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Høringsnotat

Forslag til nye regler om hjemmeopplæring under korona-pandemien

1. desember 2020

Innhold

1	Bakgrunn	3
2	Gjeldende rett	3
3	Departementets vurdering og forslag	5
3.1	Innledning	5
3.2	Om det bør åpnes for noe mer hjemmeopplæring.....	5
3.3	Vilkår for bruk av mer hjemmeopplæring	6
3.4	Krav til hjemmeopplæringen	8
3.5	Særlig om hjemmeopplæring før jul	9
3.6	Departementets forslag	9
4	Økonomiske og administrative konsekvenser	10
5	Forslag til forskriftsendringer	10

1 Bakgrunn

I opplæringsloven og friskoleloven er det i all hovedsak lagt opp til at opplæringen skal skje på skolen. I de midlertidige reglene for barnehager og skoler er det åpnet for mer fleksibilitet i organiseringen. I hvilke tilfeller elevene skal få opplæring hjemme og på skolen, følger delvis av covid-19-forskriften og delvis av midlertidige forskriftsregler på Kunnskapsdepartementets område. Reglene innebærer samlet sett at det, utover tilfeller hvor dette er tillatt etter ordinære regler, bare kan gis hjemmeopplæring når dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltak.

Det har over noe tid nå vært etterspurt et større handlingsrom for å kunne bruke hjemmeopplæring også utover tilfellene hvor dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltakene. I den perioden vi er i nå, med økning i smitten flere steder, har behovet for en viss fleksibilitet blitt større. Samtidig er departementet kjent med at også er enkelte skoler som i for stor grad har tatt i bruk hjemmeopplæring. Departementet ser derfor at det er behov for å klargjøre at den klare hovedregelen er at hjemmeopplæring bare skal benyttes når dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltak.

2 Gjeldende rett

Opplæringsloven og forskrift til opplæringsloven åpner for at opplæring i og på samisk og opplæring i finsk og kvensk kan gis som fjernundervisning når opplæringen ikke kan gis av egnede undervisningspersonale på skolen. Opplæringsloven åpner også for at grunnskoleopplæring og videregående opplæring for voksne kan gis som fjernundervisning. I tillegg er det lagt til grunn at det er tillatt å bruke fjernundervisning i begrensede deler av opplæringen i fag i videregående opplæring.¹ Ved langvarig sykdom har elevene rett til opplæring hjemme.² Kunnskapsdepartementet har lagt til grunn at undervisning via såkalt robot, som er en form for fjernundervisning, kommer i tillegg til andre måter å organisere opplæringen på, for eksempel besøk i hjemmet. I friskoleloven § 1-2 er det fastsatt at loven ikke gjelder for fjernundervisning.

Forskrift til opplæringsloven § 3-45 syvende ledd og forskrift til friskoleloven § 3-44 syvende ledd åpner for at det kan avtales organisert studiarbeid for elever i videregående. Organisert studiarbeid forutsetter at eleven ønsker å utføre skolearbeid på denne måten, samt at vedkommende har en forhåndsavtale med faglærer eller rektor.

I midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 § 8 er det fastsatt regler som gjelder i perioder hvor skolen er stengt eller driver med begrensninger etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven. Det er understreket i lovens forarbeider at

---

¹ Dokument nr. 15:674 (2018–2019). Dokument nr. 15:245 (2017–2018)

² Rundskriv Udir-6-2014

reglene bare kommer til anvendelse så langt det er nødvendig. I § 8 bokstav a er det fastsatt følgende:

- a) Skoleeiere skal organisere opplæringen slik den finner det hensiktsmessig og forsvarlig ut fra hvor mange lærere skolen har tilgjengelig, antallet elever, elevenes alder og forutsetninger, tilgangen på læremidler, digitale ressurser og annet utstyr og elevenes hjemmeforhold. Reglene om organiseringen av opplæringen i opplæringslova § 8-2 og friskolelova § 3-4 gjelder bare så langt det er mulig å oppfylle dem. Friskolelova § 1-2 tredje ledd er ikke et hinder for bruk av fjernundervisning.

Covid-19-forskriften regulerer begrensninger med hjemmel i smittevernloven. I covid-19-forskriften § 12b er det krav om at skoler skal ha smittevern faglig forsvarlig drift. Hvilke tiltak som er nødvendig for å oppnå smittevern faglig forsvarlig drift på ulike tiltaksnivå følger av smittevernveilederne (trafikklysmodellen). Det følger av denne bestemmelsen at barnehage- og skoleeiere skal gi ordinært tilbud på skolen til alle elever, men at skoleeiere kan redusere åpningstider eller antall elever som er til stede samtidig dersom det er nødvendig for å oppfylle kravene til smittevern faglig forslag drift.

Smitteverntiltakene på rødt nivå innebærer begrensninger i gruppestørrelse, avstandskrav på skyss mv. som innebærer at det ofte vil være nødvendig å begrense tilstedeværelsen på skolen. På gult og grønt nivå er smitteverntiltakene mindre inngripende og det vil i utgangspunktet ikke være nødvendig å begrense tilstedeværelsen på skolen. Det kan i midlertidig også være aktuelt å begrense tilstedeværelsen på skolen på gult nivå dersom dette ut fra en konkret vurdering er nødvendig for å oppnå smittevern faglig forsvarlig drift. For eksempel dersom mange av lærerne er i karantene og det ikke er mulig å få tak i vikarer.

I midlertidig forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19 § 3 er det regler om tilbud på skolen og hjemmeopplæring under utbruddet av covid-19. Der er det blant annet fastsatt at elever som ikke kan få tilbud på skolen på grunn av enkeltvedtak eller forskrifter om stenging med hjemmel i smittevernloven, skal få opplæringen hjemme. Videre følger det av denne bestemmelsen at skoleeiere må sørge for at alle elever på alle trinn jevnlig og hver uke får et tilbud på skolen dersom skolene har redusert åpnings- eller oppholdstid for å kunne oppfylle kravet til smittevern faglig forsvarlig drift i covid-19-forskriften § 12b, og at skoleeiere skal sørge for hjemmeopplæring i tillegg til tilbud på skolen dersom det er nødvendig for at elevene samlet sett får den opplæringen de skal ha.

Den midlertidige forskriften § 3 inneholder også regler om at elever med særlig behov og elever under 12 år med foreldre i kritiske samfunnsfunksjoner, uansett skal ha et stedlig tilbud som om skolen ellers er stengt eller har redusert åpnings- og oppholdstid. Videre skal elevene på 1.–4. trinn så langt som mulig motta et fulltidstilbud på skolen i tilfeller hvor skolen har redusert åpnings- og oppholdstid etter covid-19-forskriften § 12b.

3 Departementets vurdering og forslag

3.1 Innledning

I opplæringsloven og friskoleloven er det i all hovedsak lagt opp til at opplæringen skal skje på skolen (se punkt 2). Departementet går her ikke nærmere inn på de ordinære reglene, men understreker for ordens skyld at de midlertidige reglene ikke begrenser adgangen til å gi opplæringen som fjernundervisning etter ordinære regler. De midlertidige reglene begrenser heller ikke adgangen til å avtale organisert studiearbeid for elever i videregående opplæring i forskrift til opplæringsloven § 3-45 syvende ledd.

De midlertidige reglene som gjelder under utbruddet av covid-19, åpner i tillegg for at opplæringen kan gis hjemme i tilfeller hvor dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltak. Det er en glidende overgang mellom hva som er nødvendig ut fra smittevern, og hva som er praktisk og hensiktsmessig når man skal oppfylle kravene til smittevern. Men departementet mener det er behov for å endre reglene dersom det skal åpnes for hjemmeopplæring utover det som er strengt nødvendig på grunn av smittevern. En eksplisitt regulering vil dessuten gi en større rettsikkerhet for elevene ved å hindre bruken av hjemmeopplæring eskalerer på en måte som går utover elevenes rett til opplæring, oppfølging og mulighet for sosial tilhørighet.

I det følgende vurderes det om og på hvilke vilkår det skal åpnes for bruk av hjemmeopplæring *utover* de tilfellene hvor dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltakene.

3.2 Om det bør åpnes for noe mer hjemmeopplæring

Kunnskapsdepartementet har nylig mottatt en rapport fra en ekspertgruppe som har vurdert konsekvenser av smitteverntiltak i barnehager og skoler.³ Hovedbudskapet i denne rapporten er at vi bør ha lavest mulig tiltaksbyrde for barn og unge. I rapporten framgår det også at erfaringene fra våren 2020 viste at de fleste elever i Norge har gode forutsetninger og rammevilkår for å gjøre skolearbeid hjemme og å følge digital undervisning. Samtidig peker ekspertgruppen på at vi vet lite om langtidseffekter for elevenes læring, og at stengte eller delvis stengte skoler kan redusere elevers muligheter til samspill og læreres mulighet til å se og ha kontakt med elevene. I rapporten framgår det at mange skoleledere og lærere opplever det som umulig å ivareta kravene til opplæring når noen elever har undervisning på skolen, mens andre har opplæring hjemme. En del ungdommer opplevde det som vanskelig å ha opplæring hjemme våren 2019, mens andre opplevde det som en god måte for dem å få opplæring. Ungdommer som var særlig utsatt, opplevde at situasjonen forsterket utfordringene.

Et viktig argument for å beholde dagens regler om at hjemmeopplæring bare kan brukes når det er nødvendig ut fra smitteverntiltakene, er at dette vil bidra til at elevene i størst

---

³ Se omtale rapporten her: [ekspertgruppens-rapport---konsekvenser-av-smitteverntiltak-i-barnehager-og-skoler--12.11.20.pdf \(udir.no\)](https://www.udir.no/rapporter/2021/01/12/11.20.pdf)

mulig grad får opplæringen på skolen, med de positive effektene det har. Dette vil også i størst grad hindre at hjemmeopplæring brukes ut fra et økonomisk motiv. At elevene får opplæring på skolen, vil gi gode forutsetninger for opplæring og sosial tilhørighet. Vi har mindre kunnskap om opplæring hjemme, og erfaringer fra våren 2020 viser at det er ulikt hvordan elevene opplever hjemmeopplæring.

Samtidig vil det i situasjoner med økt smitte i praksis være slik at en del elever må få opplæringen hjemme pga. karantene o.l. Dette er krevende for skolene og lærerne, og det kan gå ut over kvaliteten på opplæringen for alle elevene. Argumenter for å åpne for noe mer hjemmeopplæring er at dette kan gjøre det lettere å planlegge og organisere opplæringen i perioder hvor mange elever og lærere ikke kan komme på skolen pga. symptomer, karantene mv. Dette kan gi økt forutsigbarhet for elevene. Trygge rammer og kjente voksne i opplæringen er særlig viktig for de mest sårbare elevene. Større frihet i organiseringen kan lette byrden noe for lærerne, både ved å redusere dobbeltarbeid og ved at de utsettes mindre for smitte. Det kan også forebygges sykdom hos flere lærere pga. overbelastning, noe som også kan være en fordel da mye vikarbruk kan gå ut over kvaliteten på opplæringen.

Kunnskapsdepartementet er opptatt av at elevene skal få best mulig opplæring, og at barn og unge skal få leve mest mulig normalt under pandemien. Kunnskapsdepartementet mener derfor det er viktig å opprettholde hovedregelen om at det bare skal brukes hjemmeopplæring når dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltakene. Samtidig ser departementet at det noen steder er behov for noe større fleksibilitet i bruken av hjemmeopplæring for å lette på byrden slik at skoler og lærere klarer å gi alle elevene en opplæring av god kvalitet. Departementet mener det er mulig med en noe større fleksibilitet uten at dette går utover elevenes rett til opplæring, oppfølging og mulighet for sosial tilhørighet.

3.3 Vilkår for bruk av mer hjemmeopplæring

Det er store variasjoner i hvordan skoledriften påvirkes ulike steder. Noen steder er det mer smitte i samfunnet, og mange elever og ansatte er ut og inn av karantener. Elevene har rett til opplæring hjemme når de ikke kan komme på skolen, og skolene og lærerne må i praksis ofte ha doble opplegg. Mange steder er det derimot lite smitte i samfunnet og få ansatte og elever i karantene. I slike tilfeller er det etter departementets vurdering ingen grunn til at skolene skal ta i bruk hjemmeopplæring annet enn for de elevene som eventuelt må være hjemme av smittevern hensyn. Vi forslår derfor at adgangen til å bruke hjemmeopplæring utover tilfeller hvor dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltak, begrenses til skoler hvor det over tid har vært og er utfordrende å organisere opplæringen på grunn av mye fravær hos elever og lærere knyttet til pandemien.

Departementets klare utgangspunkt er at elever skal få opplæring på skolen så langt som mulig. Det er store variasjoner i smittetrykket, og mange steder er gode muligheter for å drive relativt normalt. At elever og lærere har noe mer fravær enn normalt pga. symptomer, karantene o.l., kvalifiserer ikke til å kunne organisere opplæringen som hjemmeopplæring etter forslaget her. Departementet forventer at skolene klarer å håndtere

dette på en god måte ved at elever som må være hjemme, får opplæringen hjemme, mens øvrige elever får opplæring på skolen som normalt. Noen steder er det i perioder så pass mye fravær knyttet til pandemien at det blir krevende å organisere opplæringen på en god måte for alle elevene. Dette kan f.eks. være tilfelle dersom store deler av elevgruppen kommer i karantene etter tur og mange lærere også er ut og inn av karantene. Hvilken situasjon man er i, vil også variere over tid. Det er derfor viktig at det gjøres en løpende vurdering av om vilkårene for å kunne gi opplæringen som hjemmeopplæring er oppfylt.

Departementet foreslår også at adgangen til å bruke hjemmeopplæring utover tilfeller hvor dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltak, begrenses til elever over 12 år, slik at hjemmeopplæring bare er aktuelt for elever fra det året de fyller 13 år. Bakgrunnen for denne begrensningen er å unngå at foreldre må være hjemme fordi opplæringen organiseres som hjemmeopplæring utover det som er nødvendig på grunn av smitteverntiltak. Et alternativ kan være å begrense adgangen til å bruke hjemmeopplæring etter forslaget til ungdomstrinnet og videregående opplæring. En slik begrensning vil kanskje være lettere å praktisere enn en aldersgrense.

Det kan også være eldre elever som har særlige behov som ikke kan ivaretas når eleven får opplæringen hjemme. Det følger av den midlertidige forskriften § 3 at elever med særlig behov som ikke kan ivaretas når skolen er stengt eller har redusert åpnings- eller oppholdstid, skal ha tilbud på skolen eller annet egnet sted. Departementet foreslår at denne regelen også gjelder dersom skolene organiserer opplæringen som hjemmeopplæring utover tilfellene hvor dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltakene.

Departementet foreslår videre at adgangen til å bruke hjemmeopplæring utover tilfeller hvor dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltak, begrenses til tilfeller hvor dette er trygt og pedagogisk forsvarlig. Dette vil være en skjønnsmessig vurdering. I vurderingen må skolene ta hensyn til elevenes alder og modenhet, elevenes hjemmeforhold, elevenes forutsetninger for å kunne nyttiggjøre seg av opplæringen hjemme og elevenes behov for oppfølging og mulighet til å oppleve sosial tilhørighet. Erfaringer fra våren 2020 (se punkt 3.2) viser at også elevene opplevde hjemmeopplæringen ulikt. Også på ungdomstrinnet og i videregående opplæring kan det være elever som i liten grad klarer å gjøre seg nytte av hjemmeopplæring, eller som opplever dette som en påkjenning. Dette må skolene ta hensyn til i vurderingen av om mer hjemmeopplæring enn det som er nødvendig, vil være pedagogisk forsvarlig og trygt.

Selv dersom det åpnes for noe større fleksibilitet i adgangen til å bruke hjemmeopplæring, er det viktig at elevene fortsatt også får opplæring på skolen. Skolen er en arena ikke bare for læring, men også en sosial arena som er viktig for barn og unge. At elevene er på skolen, er også viktig for god kontakt mellom elever og lærere og for at lærerne skal kunne følge opp elevene – både når det gjelder selve opplæringen og hvordan eleven har det. Det følger av den midlertidige forskriften § 3 at alle elever jevnlig og hver uke skal ha tilbud på skolen i tilfeller hvor skolen har redusert åpnings- eller oppholdstid på grunn av smitteverntiltak. Departementet forslår at denne regelen også gjelder dersom skolene organiserer opplæringen som hjemmeopplæring utover tilfellene hvor dette er nødvendig

på grunn av smitteverntiltakene. Departementet mener det ikke er hensiktsmessig med to ulike regler for hjemmeopplæring som er nødvendig, og hjemmeopplæring utover dette, da det i praksis vil være en glidende overgang. Vi vil likevel understreke at kravet om tilbud på skolen minst hver uke er et minimumskrav. I de aller fleste tilfeller vil det ikke være tilstrekkelig med opplæring på skolen én dag i uken. Hvor mye av opplæringen som kan gis som hjemmeopplæring, utover det som er nødvendig på grunn av smitteverntiltakene, må vurderes konkret som en del av vurderingen av hva som vil være pedagogisk forsvarlig og trygt.

Departementet foreslår også at det fastsettes i den midlertidige forskriften at skoleeier må legge stor vekt på elevens beste. Dette vil også indirekte følge av vilkårene som foreslås over. Departementet mener likevel at dette er så sentralt at det bør fastsettes eksplisitt. Behovet for mer hjemmeopplæring handler dels om å lette organiseringen for skolene og lærerne. Men dette har også en klar side til elevene, ved at den krevende organiseringen over tid fører til mye vikarbruk og kan gå utover kvaliteten på opplæringen til elevene. I mange tilfeller antar departementet at behovet til elevene og lærere, skoler og skoleeiere vil være sammenfallende. Kravet om at det skal legges stor vekt på elevens beste, innebærer at det ikke kan legges opp til mer hjemmeopplæring utelukkende for å få til en mer praktisk organisering for skolene og de ansatte. Det må vurderes hva konsekvensene blir for elevene, både når det gjelder læring, sosiale behov og trygghet. I en avveining av ulike hensyn, skal hensynet til elevene tillegges stor vekt. Det er ikke adgang til å begrense elevenes tilstedeværelse på skolen ut ifra en økonomisk begrunnelse.

3.4 Krav til hjemmeopplæringen

Departementet er opptatt av at elevene skal få best mulig opplæring hjemme. Samtidig ser vi at det er ulike forutsetninger lokalt når det gjelder hva slags utstyr og ressurser skolene har tilgang til for bruk i hjemmeopplæringen. Hvordan opplæringen kan og bør gis er også avhengig av elevenes alder, forutsetninger og hjemmeforhold.

I den situasjonen vi er i nå, har alle skoler mer erfaring med hjemmeopplæring enn hva tilfelle var våren 2019. Departementet har derfor større forventninger til den hjemmeopplæringen som blir gitt. For å understreke dette, foreslår departementet at det i forskriften stilles krav om at hjemmeopplæringen må gis på en måte som gir elevene god mulighet for hjelp og oppfølging gjennom skoledagen. Dette betyr at det ikke vil være nok å gi elevene oppgaver som de kan løse hjemme, med bare en mulighet for skriftlig dialog med lærer. Kravet skal gjelde både hjemmeopplæring pga. begrensninger i tilstedeværelsen etter covid-19-forskriften § 12b og hjemmeopplæring etter forslaget i høringen her.

Hvilke krav som stilles til direkte kontakt mellom lærere og elever, vil blant annet være avhengig av hvor lenge hjemmeopplæringen skal foregå. Hvis en enkeltelev eller noen elever er hjemme noen dager, stilles det mindre krav til hjemmeopplæringen. Dersom elever må få hjemmeopplæring over lenger tid, eller dersom skolene har lagt opp til hjemmeopplæring ut fra forslaget i denne høringen, stilles det strengere krav til hjemmeopplæringen som gis. God mulighet for hjelp og oppfølging kan sikres gjennom

direkte kontakt gjennom hele undervisningsøkter (sanntid) eller ved at skolen på annen måte sørger for muntlig dialog med elevene gjennom skoledagen. Jo lengre hjemmeopplæringen varer, desto viktigere er det at hjemmeopplæringen også ivaretar elevenes mulighet for medvirkning og samhandling med medelever. Det må også sikres at elevene har tilgang til nødvendig utstyr til delta i den opplæringen det legges opp til.

Hvilke krav som stilles til direkte kontakt mellom lærere og elever i hjemmeopplæringen, vil også avhengig av elevens alder og forutsetninger. Yngre elever vil ofte ha behov for tettere oppfølging og vil også være mer avhengig av at det er god muntlig dialog med læreren gjennom skoledagen.

Hvilke krav som stilles til hjemmeopplæringen, vil også avhenge av hvordan tilsvarende opplæring ville blitt gitt dersom elevene var på skolen. Også når elevene er på skolen, gis mye opplæring ved at elevene får oppgaver de skal løse med hjelp og oppfølging av en lærer fordi man tenker dette er en egnet måte å lære stoffet på. Forslaget om at hjemmeopplæringen må gis på en måte som gir elevene god mulighet for hjelp og oppfølging gjennom skoledagen, er ikke til hinder for at opplæringen gis slik også når opplæringen skjer hjemme. Men det er viktig at hjemmeopplæringen gis slik at elevene får god veiledning i forkant, og oppfølging og mulighet for hjelp underveis.

Kunnskapsdepartementet vil gi Utdanningsdirektoratet i oppdrag å veilede nærmere om det foreslåtte kravet til hjemmeopplæring.

3.5 Særlig om hjemmeopplæring før jul

Kunnskapsdepartementet er kjent med at det noen steder er ønskelig å gå over til hjemmeopplæring den siste tiden før jul. Dersom det er nødvendig å redusere tilstedeværelsen på skolen på grunn av smitteverntiltak, så åpner covid-19-forskriften for dette. I tillegg vil endringen som foreslås her, gi en større fleksibilitet til å bruke hjemmeopplæring også i tilfeller der dette ikke er nødvendig på grunn av smitteverntiltakene. Departementet antar at forskriftsreglene samlet sett gir skoleeiere tilstrekkelig handlingsrom til å benytte hjemmeopplæring den siste tiden før jul der det er størst behov for dette.

3.6 Departementets forslag

Departementet foreslår at det med hjemmel i midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19 § 7 fastsettes midlertidige forskriftsregler om når hjemmeopplæring skal være tillatt utover tilfeller hvor dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltak. Departementet foreslår også at det av pedagogiske hensyn gjøres en mindre endring i covid-19-forskriften § 12b tredje ledd for å få fram sammenhengen mellom reglene.

Departementet foreslår at det i midlertidig forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19 fastsettes følgende rammer for når hjemmeopplæring skal være tillatt utover tilfeller hvor dette er nødvendig på grunn av smitteverntiltak:

- Det åpnes bare for mer hjemmeopplæring på skoler med mye fravær hos elever og lærere knyttet til pandemien over tid.
- Det åpnes bare for mer hjemmeopplæring for elever over 12 år.
- Det åpnes bare for mer hjemmeopplæring dersom dette er trygt og pedagogisk forsvarlig.
- Det skal legges stor vekt på elevenes beste i vurderingen av om opplæringen skal organiseres som hjemmeopplæring.
- Elever med særlig behov for stedlig opplæring skal fortsatt ha det.
- Elevene skal jevnlig og hver uke få opplæring på skolen.

Departementet forslår også at det fastsettes krav om at hjemmeopplæringen må gis på en måte som gir elevene god mulighet for hjelp og oppfølging gjennom skoledagen. Kravet skal gjelde både hjemmeopplæring pga. begrensninger i tilstedeværelsen etter covid-19-forskriften § 12b og hjemmeopplæring etter forslaget i høringen her.

Se forslag til forskriftsendringer i punkt 5.

Departementet understreker at hjemmeopplæring som følge av reduksjon i tilstedeværelsen etter covid-19-forskriften § 12b bare er tillatt når det er nødvendig på grunn av smitteverntiltakene. Det er lokal smittevernmyndighet som beslutter tiltaksnivå. Hvilke tiltak som er nødvendig på ulike tiltaksnivå, følger av smittevernveilederne. Det er bare dersom disse smitteverntiltakene gjør at tilstedeværelsen på skolen *må* begrenses, at det er tillatt med hjemmeopplæring etter disse reglene. Bruk av hjemmeopplæring utover det som er *nødvendig* på grunn av smitteverntiltakene, vil bare være tillatt dersom vilkårene i forslaget her er oppfylt.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget vil ikke vil ha vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser. Forslaget medfører ingen plikt for skolene til å ta i bruk mer hjemmeopplæring, bare en adgang til dette dersom vilkårene er oppfylt.

5 Forslag til forskriftsendringer

I midlertidig forskrift om tilpasninger i reglene om barnehager, grunnskoler og videregående opplæring som følge av utbrudd av covid-19 gjøres følgende endringer:

§ 3 skal lyde (endringer og flyttinger i kursiv):

§ 3 Tilbud på skolen og hjemmeopplæring under utbruddet av covid-19

Skoleiere skal sørge for hjemmeopplæring i tillegg til tilbud på skolen dersom det er nødvendig for at elevene samlet sett får den opplæringen de skal ha. Elever som ikke kan få tilbud på skolen på grunn av enkeltvedtak eller forskrifter om stenging med hjemmel i smittevernloven, skal få opplæringen hjemme. Elever i risikogrupper eller som har nær familie i risikogrupper, skal få tilbud om opplæring hjemme selv om skolen eller trinnet ellers er åpent.

Når skoler og skolefritidsordninger er stengt eller har redusert åpnings- eller oppholdstid etter enkeltvedtak eller forskrifter med hjemmel i smittevernloven *eller elevene får opplæringen hjemme etter fjerde ledd*, skal skoleeiere likevel sørge for et tilbud på dagtid til:

- a. elever under 12 år som har minst én forelder ansatt i helse- og omsorgstjenesten, transportsektoren, innen andre kritiske samfunnsfunksjoner eller kritiske virksomhetsfunksjoner innen andre samfunnsfunksjoner som vurderes som viktige i håndteringen av utbruddet av covid-19
- b. elever med særlige behov som ikke kan ivaretas når skolen eller skolefritidsordningen er stengt eller har redusert åpnings- eller oppholdstid.

Elever som er omfattet av andre ledd, skal ha tilbud på skolen eller annet egnet sted. Tilbudet skal i innhold og omfang ivareta de behovene som begrunner at barnet skal ha et tilbud på skolen. Opplæringstilbudet skal for øvrig tilsvare opplæringstilbudet til andre elever i klassen eller på trinnet.

På skoler med mye fravær knyttet til pandemien over tid kan skoleeier beslutte å gi deler av opplæringen til elever over 12 år hjemme utover tilfeller hvor dette er nødvendig på grunn av smittevern dersom dette er trygt og pedagogisk forsvarlig. I vurderingen av om opplæringen skal gis som hjemmeopplæring, skal det legges stor vekt på elevens beste.

Dersom skolene har redusert åpnings- eller oppholdstid etter covid-19-forskriften § 12b *eller gjennomfører hjemmeopplæring etter fjerde ledd*, skal skoleeiere sørge for at alle elever på alle trinn jevnlig og hver uke får et tilbud på skolen. Elevene på 1.–4. trinn skal så langt som mulig motta et fulltidstilbud på skolen. *Hjemmeopplæringen må gis på en måte som gir elevene god mulighet for hjelp og oppfølging gjennom skoledagen.*

I forskrift om smitteverntiltak mv. ved koronautbruddet (covid-19-forskriften) gjøres følgende endringer:

§ 12 tredje ledd skal lyde (tilføyelse i kursiv):

Barnehage- og skoleeiere skal gi ordinært tilbud på skolen og i skolefritidsordningen til alle elever og ordinært tilbud til alle barnehagebarn i virksomheter som nevnt § 12a første ledd. Skole- og barnehageeier kan redusere åpningstider eller antall barn eller elever som er tilstede samtidig dersom det er nødvendig for å oppfylle kravene i første og andre ledd, *eller dersom det er tillatt etter regler med hjemmel i midlertidig lov om tilpasninger i barnehageloven, opplæringslova og friskolelova for å avhjelpe konsekvenser av utbrudd av covid-19.*